Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (judecător L.Grădinari)

Dosarul nr. 2a-419/2025 (PIGD: 2-24020484-03-2a-19032025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

4 noiembrie 2025 municipiul Bălți

Instanța compusă din:

Radu Holban, *preşedintele completului*

Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin, *judecători*,

Roxana Iacubovscaia, *grefieră*, -

examinând în ședință de judecată publică cererea de apel declarată de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul central) din 7 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. în contradictoriu cu Cebotar Romeo, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

I.Pretenţiile reclamantei:

1. La 21 februarie 2024, reprezentantul reclamantei Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cebotar Romeo Ion, privind restituirea despăgubirii de asigurare (fila dosarului 4-6).

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat următoarele circumstanțe:

La 4 mai 2022 între Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. în calitate de asigurător şi Zaporojan Oleg în calitate de asigurat a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 007684719 cu un număr limitat de persoane prin care ultimul a transmis Companiei de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. răspunderea civilă pentru orice pagubă produsă prin accident cu autovehiculul ”Ford Tranzit”, număr de înregistrare *****.

Menționează reclamantul că, la 4 iulie 2022 pe traseul R7 s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia s-au accidentat mijloacele de transport de model ”Ford Tranzit”, număr de înregistrare *****, condus de Cebotar Romeo şi autovehiculul de model ”Mercedes Sprinter”, cu număr de înmatrcularea *****, condus de către Afanas Daniel.

Sub acest aspect, în corespundere cu procesul-verbal contravenţional din 08 septembrie 2023, vinovat de producerea accidentului în trafic a fost recunoscut Afanas Daniel.

Totodată, având în vedere că nu era de acord cu decizia de sancţionare, Afanas Daniel a depus o contestaţie, iar prin hotărârea judecătorească din 7 noiembrie 2022 a fost admisă contestaţia dlui Afanas Daniel, a fost anulat procesul-verbal în temeiul art. 242 Cod Contravenţional şi a fost încetat procesul contravenţional.

Ulterior, susține că prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 31 ianuarie 2023 s-a menţinut hotărârea instanţei de fond, vinovat de producerea accidentului rutier fiind recunoscut Cebotar Romeo care s-a manifestat neglijent în timpul conducerii, încălcând prevederile pct. 49 al Regulamentului Circulaţiei Rutiere.

În consecinţă, de către Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a fost iniţiat dosarul de daună nr. 1190_2023 din 14 iunie 2023.

Conform dispoziţiei nr. RCAI1190_2023 emisă de C.A. „Donaris Vienna Insurance Group” S.A., la data de 06 septembrie 2023 a fost dispusă

recunoaşterea evenimentului produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime 28 000 lei păgubitului.

În temeiul celor relatate, solicită admiterea integrală a acțiunii, cu încasarea din contul pîrîtului Cebotar Romeo Ion suma de 28000,00 lei în calitate de despăgubire de asigurare și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului dat, şi anume: 4950,00 lei servicii juridice şi 840,00 lei taxa de stat.

II. Soluția instanţei de fond:

3.Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul central) din 7 februarie 2025, cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. în contradictoriu cu Cebotar Romeo, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă în tot (fila dosarului 89).

III. Solicitarea apelantei:

4. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 februarie 2025, apelantul Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A., a formulat o cerere de apel preliminară (fila dosarului 101-102), iar la 22 aprilie 2025 a depus cerere de apel motivată cu respectarea cerințelor articolelor 364-365 Cod de procedură civilă, prin care solicită admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (fila dosarului 112-133).

IV. Argumentele părţilor:

5. În motivarea apelului, apelanta Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a invocat, următoarele:

Având în vedere prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de automobile, susține că culpa utilizatorului de autovehicul ”Ford Transit Tourneo”, cu numărul de înmatriculare *****, Cebotar Romeo, se constată prin decizia Curţii de Apel Bălţi, Răspunsul nr. 34/48-2935 din 10.03.2023 dat de Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratul General al Poliţiei și Inspectoratul de Poliţie Soroca.

În acest sens, menționează faptul că, părţile implicate în accidentul de circulaţie au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări cu care avea întocmite contract de asigurare. În consecinţă, de către Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a fost iniţiat dosarul de daună nr. 1190_2023 din 14.06.2023.

Accentuează faptul că, în speță, în baza deciziei Curţii de Apel Bălţi, Răspunsul nr. 34/48-2935 din 10 martie 2023 dat de Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratul General al Poliţiei Inspectoratul de Poliţie Soroca, C.A. „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. în conformitate cu prevederile art. art. 3, 15 ale Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 a recunoscut cazul descris şi declarat drept caz asigurat cu dispunere a achitării despăgubirii de asigurare în beneficiul păgubitului Afanas Daniel.

Suplimentar, potrivit dispoziţiei nr. RCAI1190 2023 emisă de C.A. „Donaris Vienna Insurance Group” S.A., la 06 septembrie 2023 a fost dispusă recunoaşterea evenimentului produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime 28 000 lei păgubitului Afanas Zerghei.

Astfel, prin prisma înscrisurilor prezentate şi administrate la dosarul de daune, s-a constatat că la momentul producerii accidentului în trafic, Cebotar Romeo nu era inclus în contractul de asigurare RCO nr. 007684719, speţa dată cade sub incidenţa normei lit. d) art. 29 a Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 .

Accentuează faptul că, în ordinea respectivă de idei, situaţia în cauză generează dreptul C.A. „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. de a înainta acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubei în rezultatul accidentului de circulaţie.

Mai mult de atât, reține că repararea prejudiciului material în speţa dată este relementată şi de normele generale care guvernează răspunderea delictuală stabilită de legislator la alin. (1) art. 1998 Cod civil, care menţionează despre obligaţia persoanei vinovate de a repara prejudiciul patrimonial cauzat în rezultatul unui delict.

Reieșind din acest considerent, la 25 octombrie 2023 C.A. „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a înaintat reclamaţia către Cebotar Romeo solicitând acestuia achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol,

reclamație la care nu a fost dat nici un răspuns, fapt ce a generat înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată privind încasarea sumei în ordine de regres în mod forţat.

Judecătoria Drochia, sediul central, a dispus respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de C.A. ’’Donaris Vienna Insurance Group” S.A. către Cebotar Romeo, ca fiind neîntemeiată pe motiv că reclamantul nu a prezentat probe (proces-verbal contravenţional) ce dovedeşte vinovăţia pârâtului Cebotar Romeo, pct. 36 din hotărâre.

La fel, instanța de judecată nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, or, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei.

Remarcă faptul că, instanţa de nivelul unu a reţinut că agentul constatator incorect a constatat persoana vinovată Afanas Daniel, bazându-se pe interpretarea eronată a prevederilor legale în vigoare.

Astfel, la pagina 7 paragraful 4, 5, 6 din decizia sa, Curtea de Apel Bălţi este deacord cu soluţia primei instanţe precum că accidentul s-a produs ca urmare a neglijării de către conducătorul automobilului de model ”Ford Tranzit”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Cebotar Romeo, a prevederilor pct. 49 din Regulamentul circulaţiei rutiere, potrivit căruia în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber spaţiul (distanţa) faţă de vehiculul precedent, care, în caz de frânare bruscă a acestuia i-ar permite să oprească, evitând coliziunea.

Totodată, consideră că instanţa de nivelul unu a apreciat lipsa unor acţiuni comise de Afanas Daniel contrare cu prevederile Regulamentului circulaţiei rutiere, pe când acţiunile conducătorului Cebotar Romeo sunt vădit contrare exigenţelor Regulamentului Circulaţiei Rutiere şi în special cu încălcarea pct. 49 din Regulamentul Circulaţiei Rutiere.

Potrivit prevederilor pct. 26 a Hotărârii explicative CSJ ”Cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto nr. 11 din 16.12.2013”. Drept temei pentru plata despăgubirilor de asigurare atât în contractele CASCO, cât şi în contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, constituie survenirea cazului asigurat, vinovăţia persoanei răspunzătoare de cauzarea

prejudiciului, legătura cauzală între accidentul de circulaţie produs şi prejudiciul cauzat. Dovada survenirii riscului asigurat, poate fi confirmată, în dependenţă de riscul asigurat (CASCO sau asigurare obligatorie de răspundere civilă auto), prin actele perfectate de către organele afacerilor interne, procuratură, serviciul protecţiei civile şi situaţiilor excepţionale, unităţilor de pompieri, prin raporturile de expertiză a organelor competente, prin actele judecătoreşti de dispoziţie. Se reţine că depoziţiile martorilor, în sine, nu pot constitui dovadă a survenirii cazului asigurat. Dovada vinovăţiei poate fi confirmată prin decizia agentului constatator, sentinţă sau decizie judecătorească care au devenit definitive şi executorii.

Astfel, potrivit prevederilor pct. 28 a Hotărârii explicative CSJ ”Cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto” nr. 11 din 16.12.2013 instanţele de judecată urmează să ţină cont că lipsa deciziei agentului constatator a organelor de resort nu generează şi respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată.

Drept urmare, instanţa de judecată este în drept, în cadrul judecării cauzei civile privind repararea prejudiciului rezultat din accidentul rutier, să constate vinovăţia pârâtului în cauzarea prejudiciului material.

Conform prevederilor pct. 29 a Hotărîrii explicative CSJ ”Cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto” nr. 11 din 16.12.2013, Dacă autorităţile publice competente nu au reţinut elemente determinante cu privire la cauzele şi împrejurările producerii accidentului de autovehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de partea interesată (asigurător, asigurat, utilizator, persoana păgubită) prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dezbaterilor judiciare.

Prin urmare, în baza celor expuse constată că Decizia Curţii de Apel Bălţi din 31 ianuarie 2023, potrivit art. 123 Cod de procedură civilă, a constatat vinovăţia lui Cebotar Romeo şi apare obligaţia de reparare a prejudiciului de către Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A., potrivit Legii speciale nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Afirmă faptul că, neatragerea la răspundere contravenţională a lui Cebotar Romeo nu exonerează de răspundere Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. şi anume achitarea prejudiciului material persoanei păgubite în urma accidentului rutier Afanas Serghei.

Mai mult ca atât, relevă că în cazul respingerii cererii de chemare în judecată, persoana păgubită în urma accidentului rutier va fi obligată să restituie suma despăgubirii de asigurare primită de la Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. şi va schimba practica judiciară.

În concluzie, Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. dispune de dreptul legitim de a solicita de la pârât încasarea prejudiciului material în cuantumurile indicate mai sus.

În drept, apelanta Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. și-a întemeiat cererea de apel în baza prevederilor articolelor 357-396 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

6. Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 5 mai 2025 cererea de apel a fost acceptată spre examinare în procedura generală a cererilor de drept comun. Prin aceeași încheiere s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea de către participanții la proces a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de procedură civilă, sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 15 iulie 2025 (fila dosarului 134).

7. În termenul acordat de către instanța de apel pârâtul-intimat Cobotar Romeo nu a prezentat referință cu privire la apelul declarat, deși a fost legal înștiințat sub semnătură (fila dosarului 137).

V. Poziția părților în ședința instanței de apel:

8. Reprezentantul apelantului Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. , avocatul Eșanu Mihail, în cadrul ședinței instanței de apel a pledat pentru admiterea cererii de apel, reiterând temeiurile de fapt și de drept invocate în aceasta.

9. Intimatul Cebotar Romeo, fiind citat legal (fila dosarului 137), nu s-a prezentat în ședință de judecată și nici nu a informat instanța despre motivele neprezentării.

10. În conformitate cu art. 100 Cod de procedură civilă, *cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.*

11. Articolul 105 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, *citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.*

12. În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.*

13. Ținând cont de conținutul normelor legale enunțate *supra* și dat fiind că au fost întreprinse toate masurile necesare în vederea înștiințării participanților la proces despre data, locul și ora examinării prezentei cauze, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa intimatului Cebotar Romeo.

VI. Aprecierea instanţei de apel:

14. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normelor legale relevante speței, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord conchide că apelul depus de Compania de

Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A., este întemeiat, fiind pasibil de admitere, din următoarele considerente.

15. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

16. Completul Colegiului civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 7 februarie 2025 (fila dosarului 89), iar cererea de apel a fost depusă la 14 februarie 2025 (potrivit plicului poștal, fila dosarului 102). Prin urmare cererea de apel a fost declarată în termenul legal stabilit de art. 362 Cod procedură civilă.

17. În accepțiunea art. 373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor din apel. Instanța nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.*

18. În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

19. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului,* iar art. 122 din

Codul de procedură civilă prevede că, *circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

20. În conformitate cu cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

21. Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabileşte că, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţa pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

22. Art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

23. Din conținutul normelor enunțate, instanța de apel reține că, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

24. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

25. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

26. Potrivit art. 385 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel după ce judecă apelul, este în drept: c) să admită apelul și să caseze integral sau partial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre;*

27. Conform art. 386 alin. (1), lit. c), d) Cod de procedură civilă, *(1) Hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanțade apel dacă: c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; d) normele de drept material au procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

28. Potrivit art. 387 Cod de procedură civilă, se consideră că, *normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebia să fie aplicată; c) a interpretat eronat legea;*

29. Examinând cauza în ordine de apel, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord conchide că, concluziile primei instanțe, expuse în hotărârea din 7 februarie 2025, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Totodată, normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanța de fond. Or, instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebia să fie aplicată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Potrivit art. 120 din Constituția Republicii Moldova, *Este obligatorie respectarea sentinţelor şi a altor hotărâri definitive ale instanţelor judecătoreşti (...)*

31. În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

32. Conform art. 9 Cod civil, *(1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.*

33. Potrivit art. 10 alin. (1) Cod civil prevede că, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.*

34. Conform art.1822 alin. (1) Cod civil, *prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.*

35. Conform art. 1856 alin. (1) Cod civil, *asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terţul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

36. Conform art. 1857 alin. (2) din Codul civil, *despăgubirea de asigurare reprezintă suma ce urmează a fi plătită de către asigurător asiguratului în vederea compensării prejudiciului suportat ca urmare a survenirii cazului asigurat.*

37. Conform art. 2 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 (legea materială aplicabilă prezentei spețe), *În sensul prezentei legi, prin asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule se înțelege contractul de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA prin care un asigurător autorizat se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurar*e, iar art. 3 din aceeași Lege statuează că, *obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.*

38. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, *persoanele fizice şi juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Totodată, alin. (1/1) al aceluiaşi articol prevede că obligația de asigurare nu se răsfrânge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condițiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepția cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.*

39. În conformitate cu art. 5 alin. (3), (4) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, *în asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat şi asigurător, drepturile şi obligaţiile fiecărei părţi se stabilesc prin contract de asigurare. Condiţiile asigurărilor benevole (facultative) sînt stabilite de asigurător, în conformitate cu legislaţia şi cu actele normative ale*

Autorităţii de supraveghere. Avizarea şi constatarea producerii riscurilor asigurate, evaluarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor şi a îndemnizaţiilor de asigurare se efectuează în condiţiile legii, în cazul asigurărilor obligatorii, sau în baza condiţiilor de asigurare şi contractului de asigurare, în cazul asigurărilor benevole (facultative).

40. Art. 8 alin. (1) al Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 prevede că, *asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmeşte pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorităţii de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare asiguratul şi-a exprimat consimţământul privind încheierea contractului. Alin.(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).*

41. Conform art. 15 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, *asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul.*

42. În conformitate cu art. 29 al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, *Asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: d) persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului şi asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 8 alin. (2) lit. b).*

43. Conform art. 2024 alin. (1) Cod civil, *persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

44. Potrivit art. 44 alin. (2) a Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (în vigoare de la 1 aprilie 2023), *prezenta lege se aplică tuturor contractelor de asigurare obligatorie RCA emise după data intrării în vigoare a acesteia şi în legătură cu toate pagubele care se despăgubesc în baza acestora.*

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT ALE CAUZEI ȘI APRECIEREA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT MATERIAL ȘI PROCEDURAL APLICABILE SPEȚEI

45. Potrivit materialelor cauzei, se constată cu certitudine că, la 4 mai 2022 între Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. și Zaporojan Oleg Savelie a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicole (fila dosarului 17), fiind eliberată Polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă internă cu Seria RCAI 007684719 din 4 mai 2022 valabilă din 3 mai 2023, posesorului autovehicolului cu număr de înmatriculare ***** de model ”Ford Transit Tourneo” (fila dosarului 15).

46. La 4 iulie 2022 pe traseul R7 s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia s-au accidentat mijloacele de transport de model ”Ford Tranzit”, număr de înregistrare *****, condus de Cebotar Romeo, şi autovehiculul de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de către Afanas Daniel (fila dosarului 24-27).

47. Prin Decizia emisă de organul de agentul constatator din cadrul organului de poliție în baza procesul-verbal cu privire la contravenție din 8 septembrie 2023, vinovat de producerea accidentului în trafic a fost recunoscut

Afanas Daniel, fiind sancționat în temeiul art. 242 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 18 unități convenționale și 5 (cinci) puncte de penalizare (fila dosarului 20).

48. Nefiind de acorde acord cu decizia de sancţionare, Afanas Daniel a depus o contestaţie în ordinea prevăzută de art. 448 Cod contravențional, iar prin hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 7 noiembrie 202 contestaţia a fost admisă. S-a anulat procesul-verbal și decizia contravențională din 08 iulie 2022, iar procesul contravenţional încetat, pe motiv că nu există faptul contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional în acțiunile conducătorului auto Afanas Daniel. Totodată, analizând probatoriul administrat în cadrul cauzei contravenționale a conchis că accidentul rutier s-a produs din cauza încălcării de către celălalt conducător auto – Cebotar Romeo a mai multor prevederi din Regulamentul circulației rutiere (fila dosarului 28-32).

49. Prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2023, a fost menținută hotărârea emisă de judecătoria Soroca din 7 noiembrie 2022, fără modificări (fila dosarului 33-37).

50. În temeiul acestor acte, Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a deschis dosarul de daună nr. 1190_2023 din 14 iunie 2023. Ulterior, examinând documentele în cadrul Comisiei, a decis: de a considera cazul dat, drept caz de asigurare și achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime 28.000,00 (douăzeci și opt mii,00) lei păgubitului Afanas Daniel (fila dosarului 10-14).

51. Potrivit ordinului de plată nr. 6638 din 10 octombrie 2023 se atestă transferul sumei de 28.000,00 (douăzeci și opt mii,00) lei de către plătitorul Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. către beneficiarul Afanas Daniel (fila dosarului 8).

52. La 25 octombrie 2023 reclamantul a expediat în adresa pârâtului Cebotar Romeo o notificare prin care invocând circumstanțele de drept și de fapt ale cazului asigurat, i-a solicitat restituirea, în ordine de regres, a sumei

despăgubirii de asigurare de 28.000,00 lei. Însă pârâtul nu a recepționat notificarea (fila dosarului 38), aceasta fiind restituită de Î.S. ”Poșta Moldovei” cu mențiunea ”Nereclamat” (fila dosarului 39).

53. În atare situație, Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. s-a adresat în instanță cu prezenta cerere de chemare în judecată.

54. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul central) din 7 februarie 2025 cererea de chemare în judecată a fos respinsă. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut, în esență, că de către partea reclamantă nu au fost prezentat procesul-verbal cu privire la contravenție și hotărâri, prin care s-ar confirma vinovăția pârâtului Cebotar Romeo în săvârșirea contravenției ce a generat producerea accidentului rutier. Simpla invocare în acțiunea înaintată că anume pârâtul Cebotar Romeo este vinovat de comiterea accidentului rutier nu poate fi reținută și nu constituie temei de încasare a prejudiciului de la ultimul, din moment ce nu a fost constatată vinovăția acestuia.

55. Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră greșită concluzia primei instanțe de respingere a acțiunii, din raționamentele ce urmează:

56. Potrivit art. 117 Cod de procedură civilă, *(1) Probe în cauze civile sunt ementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

57. În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (3) Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi*

obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

58. Potrivit art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului,* iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, *circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

59. Art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

60. Totodată, instanța de apel relevă că, potrivit art. 120 din Constituția Republicii Moldova, *Este obligatorie respectarea sentinţelor şi a altor hotărâri definitive ale instanţelor judecătoreşti (...)*

61. Ținând cont de normele legale enunțate, instanța de apel reține că înscrisurile anexate la dosarul cauzei civile atestă faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 7 noiembrie 2022 a fost admisă contestaţia depusă de către Afanas Daniel în ordinea prevăzută de art. 448 Cod contravențional. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare contravențională a lui Afanas Daniel din 8 septembrie 2022 în temeiul art. 242 alin. (1) Cod contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat, din motivul lipsei faptului contravenţiei în acţiunile acestuia. Hotărârea data a fost menţinută prin decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Bălți din 31 ianuarie 2023. (pct. 54-55 *supra*)

62. Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord relevă că, potrivit Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurării obligatorii şi facultative a

transportului auto nr. 11 din 16.12.2013, *dovada survenirii riscului asigurat, poate fi confirmată, în dependenţă de riscul asigurat (CASCO sau asigurare obligatorie de răspundere civilă auto), prin actele perfectate de către organele afacerilor interne, procuratură, serviciul protecţiei civile şi situaţiilor excepţionale, unităţilor de pompieri, prin raporturile de expertiză a organelor competente, prin actele judecătoreşti de dispoziţie. Dovada vinovăţiei poate fi confirmată prin decizia agentului constatator, sentinţă sau decizie judecătorească care au devenit definitive şi executorii.*

63. Totodată, conform prevederilor pct. 28 din aceeași Hotărâre explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție, *instanţele judecată urmează să ţină cont că lipsa deciziei agentului constatator a organelor resort nu generează şi respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată.*

64. Iar potrivit prevederilor pct. 29 din respectiva Hotărâre explicativă, *Dacă autorităţile publice competente nu au reţinut elemente determinante cu privire la cauzele şi împrejurările producerii accidentului de autovehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de partea interesată (asigurător, asigurat, utilizator, persoana păgubită) prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dezbaterilor judiciare.*

65. Prin urmare, instanța de apel conchide că, chiar și în lipsa unei decizii de sancționare contravențională expresă a pârâtului Cebotar Romeo în temeiul art. 242 Cod contravențional, instanţa de judecată este în drept, în cadrul judecării cauzei civile privind repararea prejudiciului rezultat din accidentul rutier din 4 iulie 2022, să constatate prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, vinovăţia pârâtului în cauzarea prejudiciului material.

66. În această ordine de idei, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord statuează că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Soroca (sediul central) din 7 noiembrie 2022, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2023, s-a constatat că, conducătorul autovehiculul de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de către Afanas Daniel, nu este vinovat de comiterea accidentului rutier produs la 4

iulie 2022 pe traseul R7 cu implicarea mijloacului de transport de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare *****, condus de Cebotar Romeo.

68. La fel, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 7 noiembrie 2022, a fost atacată cu recurs de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de poliție Soroca și de către Cebotar Romeo, însă prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2023, amble recursuri au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe**.**

69. În motivarea, soluției sus-indicate, Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți a statuat *inter alia*:

”În fapt, prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din cadrul SSSTAR al SSP al IP Soroca Serghei Pașa din 08.07.2022, Afanas Daniel a fost învinuit în aceea că, el la data de 04.07.2022 aproximativ la orele 22:00, deplasându-se pe traseul R7 km 0 + 248 m, conducând automobilul de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare *****, în direcția sat. Șolcani r-nul Soroca, ajungând la km 0+248 m, neavând dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, efectuând neregulamentar manevra de depășire, totodată, schimbându-și direcția de mers, nu s-a asigurat că nu creează obstacole și, deplasându-se pe banda destinată sensului opus, fără motiv a frânat brusc, astfel a provocat un accident rutier neînsemnat cet. Cebotar Romeo, prin ce a ignorat prevederile pct. 45.1. lit. b) și d), pct. 51 lit. a), pct. 52 alin. 3) și pct. 50 lit. d) din Regulamentul circulației rutiere.

Colegiul penal reține că, agentul constatator în susținerea învinuirii înaintate lui Afanas Daniel a prezentat în calitate de probe următoarele: comunicarea telefonică din 04.07.2022 parvenită de la Afanas Daniel, prin care acesta comunică despre producerea accidentului rutier; schița accidentului rutier și procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 05.07.2022; procesele-verbale privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică/narcotică din 05.07.2022; procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Afanas Daniel din 05.07.2022; procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Cebotar Romeo din 05.07.2022; fototabelul.

Astfel, analizând probele acumulate și prezentate în susținerea învinuirii înaintate lui Afanas Daniel (…) din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității şi veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul penal conchide că, prima instanță justificat şi întemeiat a apreciat că la caz agentul constatator nu a prezentat careva probe concludente şi pertinente ce ar confirma faptul comiterii de către Afanas Daniel a contravenției imputate.

În fortificarea acestui deziderat Colegiul penal din schița accidentului rutier și procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 05.07.2022 constată cu certitudine că, accidentul rutier a avut loc pe traseul R7 km 0+248 m, carosabilul având o lățime de 7,00 metri, cu două benzi de deplasare, cu deplasare în ambele sensuri, pe carosabil fiind aplicat marcajul rutier longitudinal 1.7 linia îngustă discontinuă ce delimitează benzile de circulație rutieră.

Mijlocul de transport de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare ***** a fost amplasat pe acostamentul din partea stângă conform direcției de deplasare cu roțile din dreapta pe partea carosabilă, cu partea din față spre direcția sat. Șolcani r-nul Soroca, la o distanță de 28,70 metri de la locul ciocnirii, iar la o distanță de 21,70 metri de la acesta este poziționat în aceiași poziție, direcție și pe același acostament automobilul de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare *****.

La fel, pe partea carosabilă sunt prezente urme de frânare amplasate de banda destinată sensului opus, care sunt lungi, și anume: pe partea dreaptă conform direcției de deplasare de 40,40 metri, iar pe partea stângă de 33,20 metri. De asemenea, în urma examinării mijloacelor de transport implicate în accidentul rutier s-a stabilit că, la mijlocul de transport de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare ***** s-au stabilit deteriorări în partea din față, iar la automobilul de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare ***** sunt prezente deteriorări din partea din spate.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal este solidar cu poziția primei instanțe precum că Afanas Daniel nu se face vinovat de încălcarea normelor prohibitive prevăzute la pct. 45.1. lit. b) și d), pct. 51 lit. a), pct. 52 alin. 3) și pct. 50 lit. d) din Regulamentul circulației rutiere, or, după cum just a

concluzionat și instanța de fond, Afanas Daniel a condus automobilul de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare ***** cu dexteritate și până la începerea manevrei de depășire s-a asigurat că nici un mijloc de transport nu efectua manevra de depășire, după care a conectat semnalizatorul de indicație a direcției de deplasare spre stînga și a efectuat manevra de depășire, totodată, având intenția de a vira la stînga pe un drum adiacent, pentru ce a și frânat.

Concomitent, instanța de recurs este de acord și cu soluția primei instanțe precum că accidentul s-a produs ca urmare a neglijării de conducătorul automobilului de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare ***** a prevederilor pct. 49 din Regulamentul circulației rutiere, potrivit căruia în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitând coliziunea.

Faptul respectiv se constată cu certitudine și din specificul deteriorărilor cauzate automobilului de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare *****, la care a fost deteriorată partea din spate, iar la automobilul de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare ***** a fost deteriorată partea din față.

Argumentele agentului constatator precum că accidentul s-a produs din cauza că Afanas Daniel după efectuarea manevrei de depășire și schimbarea direcției de mers a frânat brusc, ceea ce a dus la producerea accidentului rutier, Colegiul penal le apreciază ca fiind pripite, eronate și lipsite de suport probatoriu, or, din declarațiile lui Afanas Daniel se deduce că după efectuarea manevrei de depășire el a auzit urma de frânare, iar din declarațiile lui Cebotar Romeo se deduce cu certitudine că intenționând să efectueze manevra de depășire, el a mărit puțin viteza și în fața sa a observat automobilul de model „Mercedes Sprinter”, care a semnalizat intenția de a vira la stânga, motiv din care a frânat, însă nu a reușit să evite ciocnirea.”

70. Hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 7 noiembrie 2024 și Decizia Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2025, precum și constatările din cadrul acestora, sunt opozabile pârâtului Cebotar Romeo, or, el a participat la examinarea cauzei date. A pledat în fața instanțelor, a depus și cerere de recurs,

care însă i-a fost respinsă ca fiind nefondată. Deci, acestuia i-a fost respectat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf 1 CEDO.

71. În acest context, instanța de apel ține să sublinieze că, accidentul rutier din 4 iulie 2022 s-a produs doar între două mijloace de transport: automobilului de model ”Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Afanas Danilel și automobilul de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare *****, condus de Cebotar Romeo.

72. Deci, în circumstanțele menționate, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 (legea materială aplicabilă prezentei spețe), precum și în conformitate cu obligațiile ce rezultă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicole și polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă internă cu Seria RCAI 007684719 din 4 mai 2022 cu referire la autovehicolului de model ”Ford Transit Tourneo”, cu număr de înmatriculare *****” (fila dosarului 15), Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A., întemeiat și legal a deschis dosarul de daună nr. 1190_2023 din 14 iunie 2023, iar ulterior, în baza materialelor accumulate, a emis dispoziţia nr. RCAI1190_2023 din 6 septembrie 2023 a prin care s-a dispus recunoaşterea evenimentului produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii obligatorii de asigurare în mărime 28.000,00 (douăzeci și opt mii,00) lei păgubitului Afanas Daniel (fila dosarului 10-14). Or, neatragerea în cazul dat la răspunderea contravențională a lui Cebotar Romeo nu exonerează Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. de a achita păgubitului Afanas Daniel despăgubirea de asigurare pentru prejudiciul material cauzat acestuia de automobilul de model ”Ford Tranzit”, cu număr de înregistrare *****, condus de Cebotar Romeo.

73. Astfel, prin ordinul de plată nr. 6638 din 10 octombrie 2023, suma despăgubirii de sigurare de 28.000,00 (douăzeci și opt mii,00) lei a fost transferată de către plătitorul Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. către beneficiarul (păgubitul) Afanas Daniel (fila dosarului 8).

74. Potrivit prevederilor art. 1329 Cod civil, (*1) Asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanţă pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deţine în raport cu terţul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

75. Conform art. 2024 alin. (1) Cod civil, *persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

76. Totodată, art. 29 al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 prevede că, *Asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: d) persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului şi asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 8 alin. (2) lit. b).*

77. Astfel, dat fiind că Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. a achitat păgubitului Afanas Daniel suma despăgubirii de sigurare de 28.000,00 (douăzeci și opt mii,00) lei, iar conducătorul automobilul de model "Ford Tranzit", cu număr de înregistrare *****, Cebotar Romeo - persoana răspunzătoare de producerea accidentului din 4 iulie 2022 nu era inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului şi asigurătorul de răspundere civilă auto, Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. întemeiat și legal s-a adresat pârâtului Cebotar Romeo cu o notificare prin care i-a solicitat restituirea, în ordine de regres, a sumei despăgubirii de asigurare în sumă de 28.000,00. Însă pârâtul nu a recepționat notificarea. Drept urmare, Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" S.A. întemeiat s-a adresat în instanță cu prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând încasarea pe cale judiciară a acestei sume.

78. În contextual dat, instanța de apel reține ca greșită şi contrară prevederilor normelor de drept enunțate soluția adoptată de prima instanță,

privind respingerea acțiunii înainaintată de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A., or, instanța de fond a interpretat în mod eronat legea materială, dând o apreciere arbitrară probelor prezentate de reclamantă.

79. Acestea fiind constatate, instanța va admite apelul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A., va casa hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre privind admiterea acțiunii înaintate.

VII. Cheltuielile de judecată:

80. Reclamanta-apelanta Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a solicitat încasărea de la Cebotar Romeo în beneficiul său și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 6.704,00 (șase mii șapte sute patru,00) lei, ce constau din taxa de stat plătită la depunerea cererii de chemare în judecată - 840 lei, taxa de stat plătită la depunerea cererii de apel instanței de apel - 714 lei, taxa de timbru plătită la depunerea cererii de apel - 200 lei și cheltuielile de asistență juridică – 4950 lei.

81. Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuieli de judecare a cauzei.*

82. Conform prevederilor art. 90 din Codul de procedură civilă, *din cheltuilile de judecare a cauzei fac parte: (...) i) cheltuielile de asistenţă juridică.*

83. Potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

84. Iar art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

85. Taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 840 lei se confirmă prin ordinul de plată nr. 8817 din 3 ianuarie 2024 (fila dosarului 2). Iar achitarea taxei de stat în mărime de 715.20 lei și taxa de timbre în mărime de de 200 lei, pentru depunerea cererii de apel se confirmă prin notele de pălată din 16 aprilie 2025 (fila dosarului 117, 118).

86. Achitarea sumei de 4.950,00 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică prestată de avocatul Eșanu Mihail în prezenta cauză, se confirmă prin ordinul de plată nr. 8737 din 2 ianuarie 2024 (fila dosarului 3).

87. Avocatul Eșanu Mihail a reprezentat Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. la examinarera prezentei cauze în instanța de fond și în instanța de apel în baza mandatului avocatului Seria MA nr. 20999099 din 22 decembrie 2023 (fila dosarului 1).

88. Ținând cont de complexitatea cauzei, precum și de faptul că avocatul Eșanu Mihail a reprezentat-o pe reclamanta-intimată atât la examinarea cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel, participând în ședințele de judecată, instanța de apel conchide că, suma cheltuielilor de asistență juridică de 4.950,00 lei (echivalentul a cca 250 euro), este una reală, necesară și rezonabilă ca cuantum.

89. Așadar, având în vedere că cererea de apel va fi admisă cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A., instanța de apel va admide și cerința reclamantei-apelante privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate sub formă de taxă de stat pentru instanța de fond, taxa de stat și timbru pentru instanța de apel, precum și cheltuielile de asistență juridică, dispunând încasarea de la Cebotar Romeo în beneficiul Companiei de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. a sumei totale de 6.704,00 (șase mii șapte sute patru,00) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

90. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 385 alin. (1) lit. c), art. 389 și art. 390 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul central) din 7 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. în contradictoriu cu Cebotar Romeo, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, emițând o nouă hotărâre, după cum urmează:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. în contradictoriu cu Cebotar Romeo, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează, în ordine de regres, de la Cebotar Romeo în beneficiul Companiei de Asigurări ”Donaris Vienna Insurance Group” S.A. despăgubirea de asigurare în mărime de 28.000,00 (douăzeci și opt mii,00) lei și cheltuielile de judecată în mărime de 6.704,00 (șase mii șapte sute patru,00) lei.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,

judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin